

Dr. Joeri Meyns, MKA-chirurg: "Iedere kaakoperatie is een operatie op maat waarbij elke verplaatsing van de kaken in drie dimensies nauwgezet wordt voorbereid."

KAAKOPERATIES IN HET ZOL GEOPTIMALISEERD

In 2016 startte de dienst Mond-, Kaak- en Aangezichtsheelkunde (MKA) van het ZOL onder leiding van dr. Joeri Meyns met de minimaal invasieve benadering van kaakoperaties. Gelijktijdig werd een zorgpad uitgewerkt voor dit type operatie en ook de voorbereiding ervan werd gestandaardiseerd om zo de zorg voor de patiënt te optimaliseren.

Historiek

In 1953 werd de sagittale splijtings-osteotomie van de onderkaak voor het eerst beschreven (BSSO: 'Bilateral Sagittal Split Osteotomy') (fig 1). De originele techniek evolueerde de eerste 10 jaar vrij snel (tot 1967), maar sindsdien is de basistechniek onveranderd gebleven.

In essentie wordt er tijdens de operatie op een gecontroleerde manier een breuk van de onderkaak gecreëerd. Dit stelt ons in staat om de onderkaak in een nieuwe (correcte) positie te brengen. Om de nieuwe positie van de onderkaak te behouden tijdens de genezingsfase, werden vroeger de tanden van de boven- en onderkaak gedurende een 6-tal weken op elkaar gefixeerd met metaaldraad. In 1976 werden mini-plaatjes en schroefjes geïntroduceerd en sindsdien wordt een rigide interne fixatie van de breuk uitgevoerd. Dit zorgt ervoor dat de tanden niet meer gedurende 6 weken op elkaar moeten worden gefixeerd (IMF of intermaxillaire fixatie) na de operatie. Wat een enorme winst betekende inzake nalast en herstel.

Wat is nieuw?

Zeer recent werd de operatie verder geoptimaliseerd met behulp van een endoscopisch geassisteerde techniek. Dit stelt ons in staat om via een zeer kleine toegang (incisie) de operatie uit te voeren. Daarnaast wordt sinds een tweetal jaar gebruik gemaakt van een geavanceerd koelsysteem, wat ook na ontslag uit het ziekenhuis verder thuis kan worden gebruikt (fig 2). Hierdoor ervaren de patiënten veel minder zwelling na de operatie en ook de pijnklachten en mondopeningsbeperking die gepaard gaan met dit soort operatie worden tot een minimum herleid.

Planning en voorbereiding

Iedere kaakoperatie is een operatie op maat waarbij elke verplaatsing van de kaken in drie dimensies nauwgezet wordt voorbereid. Technologische evoluties van de laatste jaren hebben ertoe geleid dat er een virtueel gezicht van een patiënt kan worden geconstrueerd op basis van een CT-scan en een 3D-foto van

het gezicht, alsook digitale afdrucken van het gebit. De operatie wordt voorbereid en gesimuleerd op dit virtuele 3D-model om zo tot een meer nauwkeurig en beter voorspelbaar resultaat te komen (fig 3).

Kaakoperaties in het ZOL

De dienst MKA van het ZOL heeft sinds jaren veel ervaring met het uitvoeren van kaakoperaties. Onder leiding van prof. dr. Politis werd dit type operatie geïntroduceerd in Limburg en in de loop der jaren verder geoptimaliseerd.

Op dit moment worden jaarlijks tot 150 kaakoperaties uitgevoerd in het ZOL. Recent werd een zorgpad uitgewerkt voor dit type operatie om de zorg en opvang voor deze patiënten verder te standaardiseren en te optimaliseren. Het 'zorgpad kaakosteotomie' is een draaiboek waarbij alle stappen tijdens de hospitalisatie in detail worden uitgewerkt. Niet alleen de hospitalisatie werd hierin beschreven, maar ook de voorbereiding en follow-up werden geoptimaliseerd en gestandaardiseerd en dit zowel voor de medische, verpleegkundige als paramedische procedures. De nieuwste ontwikkeling bestaat uit het minimaal invasief (endoscopisch) benaderen van de operatie. Waar vroeger rechtstreeks zicht noodzakelijk was om de operatie uit te voeren, wordt dit nu via kleine incisies en met behulp van endoscopische apparatuur (kijkoperatie) uitgevoerd.

De techniek werd in Limburg voor het eerst toegepast in augustus 2016 door dr. Meyns in het ZOL. Sindsdien heeft hij reeds meer dan 40 patiënten hiermee behandeld. Sinds we de minimaal invasieve benadering toepassen, is de hospitalisatietijd en herstelperiode aanzienlijk afgenomen. De zwelling na een endoscopisch geassisteerde operatie van de onderkaak is vergelijkbaar met deze na het verwijderen van de wijsheidstanden.

Dr. Joeri Meyns

MKA-chirurg

mede namens dr. L. Vrielinck, prof. dr. S. Schepers,
dr. S. Van Slycke en dr. G. Heijsters

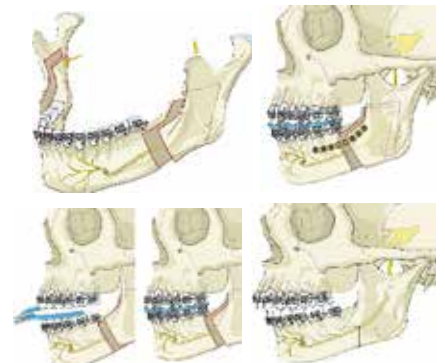

Fig 1: schematische voorstelling van een operatie van de onderkaak,

Fig 2: Koelapparaat

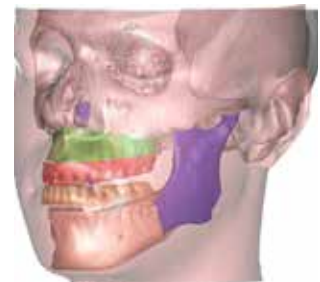

Fig 3a: Virtueel gezichtsmodel - zowel de informatie van het bot, de weke delen als de tanden zijn aanwezig in dit model.

Fig 3b: Virtueel gezichtsmodel met simulatie van de operatie